

доћи до решења одређених конфликта и смањења напетости у односима ових органа. У Белгији и Шпанији се једно време говорило о рату судова, односно побуни судија, или пак о „кризи система“ у Чешкој и Црној Гори и сл. О ривалству ових судова говори и L. Turano. Стоји забележено да је чешко редовно судство дуго негирало обавезујући карактер одлука Уставног суда, те да се питање обавезујуће снаге одлука (преседана) Уставног суда „претворило у већу кризу система“, јер се Врховни суд „отворено побунио“ против Уставног суда. Но, истовремено стоји и оцена да је Устави суд био упоран и доследан у поништавању неуставних одлука редовних судова. У неким земљама, међу којима су Србија и Хрватска, још увек постоји, како се то у уставној литератури констатује, „плодно тло“ за спорење ових органа. И Врховни суд Србије се изричито противио могућности УС да врши контролу над одлукама редовних судова, да би потом наставио спорити његово касаторно овлашћење. Врховни, а потом и Врховни касациони суд закључивали су „да је такво поступање УС супротно чл. 143. и 145. Устава, по коме судске одлуке могу да преиспитају само судови, у зато прописаном поступку, те да УС није овлашћен да поништава одлуке редовних судова». Решавање овог спора пребачено је на законодавни терен, па је изменама Закона о Уставном суду (2011) дошло до „изузимања судских одлука од могућности поништавања. Међутим, Уставни суд је *ex officio* покренуо поступак и донео одлуку о неуставности овог законског решења. У Хрватској уставној теорији наилазимо на оцене о „хроничном неспоразуму“ Уставног и Врховног суда и о основном проблему тог неспоразума, који се огледа у томе што Уставни суд „има право оцјењивати уставност аката судске власти“. Општи је став да се *modus vivendi* између Савезног уставног суда Немачке и врховних судова (њих пет специјализованих) у вршењу судског надзора чини мирнијим и предвидљивијим него у било којој другој земљи. За положај овог суда, који се сматра „уставним судом за углед“, од посебне важности је било уставно решење о непосредном уставном надзору судске власти, односно боље речено решење по коме су повреде уставом зајамчених права „постале непосредно утуживе“ и по коме појединци могу уложити уставну жалбу против коначних пресуда било ког од пет врховних судова. Савезни уставни суд Немачке извештава да је опште правило да сви судови, укључујући и врховне, генерално (и скоро без изузетка) следе његове одлуке. Спорадично, нижи судови одступају од јуриспруденције УС, међутим таква одступања су „изоловани случајеви који се исправљају у поступку доношења одлука по уставним жалбама“. Но, тајна успеха немачког Уставног суда не лежи само у уставним (и законским) решењима, већ и у чињеници да је овај суд развијајући концепт непосредне примене Основног закона, у пракси деловао тако да „не држи монопол над његовом применом и тумачењем“, већ да делује као „координатор у том поступку“ (G. Robbers), који има последњу реч и у